

RAPORT DE ACTIVITATE
al Consiliului de Mediere pentru anul 2023

RAPORT DE ACTIVITATE al Consiliului de Mediere pentru anul 2023

Consiliul de mediere este un organ colegial, cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în condițiile Legii nr.137/2015 cu privire la mediere, pentru implementarea politicilor în domeniul medierii.

În 2023, Consiliul de Mediere, în colaborare cu partenerii de dezvoltare și de promovare a medierii, a desfășurat un șir de activități de promovare a medierii și de susținere a intereselor profesiei de mediator, asigurând un flux decizional constant și eficient.

Activitatea Consiliului de Mediere s-a focusat pe următoarele direcții, fiind înregistrate rezultatele prezentate subsecvent acestora:

A. Promovarea medierii extrajudiciare și a intereselor profesiei de mediator:

Potrivit art. 10 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, în calitate de instrumente de promovare a procedurii de mediere drept o soluție alternativă de soluționare a litigiilor/conflictelor, Consiliul de Mediere utilizează pe scară largă:

- mediatizarea evenimentelor în domeniul medierii, în cadrul cărora participă președintele și/sau membrii Consiliului, pe paginile web și Facebook ale Consiliului;
- elaborarea materialelor promoționale editoriale (broșuri, pliante, flyere, ghiduri, etc.), în format electronic sub formă de comunicate și video spoturi despre desfășurarea procedurii de mediere și avantajele acesteia;
- încheierea parteneriatelor, organizarea și desfășurarea evenimentelor (mese-rotunde, ateliere de lucru, conferințe, întruniri, etc.), în cadrul cărora se discută diverse subiecte ce țin de soluțiile alternative de soluționare a litigiilor/conflictelor de diferite categorii;
- participarea la evenimentele organizate de Ministerul Justiției și partenerii de dezvoltare ai Consiliului.

În acest sens, pe parcursul anului 2023, Consiliul a realizat următoarele acțiuni:

1. La data de 26 ianuarie 2023 Consiliul de mediere a încheiat un parteneriat cu Asociația Femeilor Antreprenoare din Moldova (AFAM) prin semnarea unui Acord de colaborare, care are ca scop organizarea și desfășurarea activităților necesare promovării medierii ca metodă alternativă de soluționare a litigiilor și dezvoltării serviciilor de mediere în mediul de afaceri;
2. La data de 01 februarie 2023 în cadrul programului de instruire juriștii Inspectoratului General de Poliție (IGP) au fost informați despre avantajele medierii prin prisma prevederilor legale precum și aspectele practice ale aplicării medierii în cazuri concrete;
3. La data de 20 februarie 2023 s-a desfășurat Masa rotundă dedicată Zilei Naționale a Mediatorului, organizată în cadrul Catedrei Jean Monnet EU4JUST în Studii UE pentru Protecția Drepturilor Omului și Metode Alternative de Soluționare a Litigiilor în parteneriat cu Consiliul de mediere din cadrul Ministerului Justiției, cu participarea invitaților din Republica Moldova și Uniunea Europeană, și anume: Violeta Cojocaru, Pro-rector al Universității de Stat din Moldova, Felicia Chifa, Președintele Consiliului de Mediere din Republica Moldova, Jose-Lorenzo Valles, Head of Unit of European Education and Culture Executive Agency (EACEA), Unit A1 European Higher Education, Eva Birinyi, Policy officer, DG for Education, Youth, Sport and Culture (DG EAC), Unit 1 Strategy and Investments, Claudia Melinte, coordonator al Oficiului Erasmus+

Moldova, Dorin Cimil, președintele Asociației Henri Capitant de Cultură Juridică Moldova, partener al proiectului EU4JUST, Carolina Bugaian, director general Moldcell, co-fondator AFAM.

În cadrul evenimentului, desfășurat în format hibrid, au participat peste 70 de persoane: judecători, avocați, mediatori, funcționari publici, studenți, masteranzi și doctoranzi, dar și studenți care nu au cunoștințe în domeniul dreptului din diferite universități, cadre universitare, cercetători și reprezentanți ai societății civile.

4. În data de 02 martie 2023, Președinta Consiliului de mediere, doamna Chifa Felicia, a participat la Conferința de finalizare a Proiectului „Accesul la Justiție în Moldova”, implementat de Millenium DPI Parteners și finanțat de Biroul pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncă al Departamentului de Stat al SUA.

În cadrul proiectului au fost desfășurate activități importante pentru dezvoltarea și promovarea medierii, precum:

- instruire gratuite pentru mediatori;
- acțiuni de promovare a medierii (articole în ziare, spoturi despre mediere, etc);
- elaborat Studiul “Medierea garantată de stat. Analiză empirică a situației și perspective pentru Republica Moldova”. Această cercetare prezintă situația actuală a sectorului prin analiza detaliată a reglementărilor naționale și internaționale, a modelelor străine, a datelor statistice relevante, a viziunilor actorilor-cheie și vine cu recomandări de îmbunătățire a mecanismului de mediere garantată de stat, cu propuneri de modele viabile pentru eficientizarea sistemului de mediere din Republica Moldova;
- a fost prezentat Ministerului Justiției un concept de îmbunătățire a medierii garantate de stat.

5. La data de 9 martie 2023, a fost încheiat un acord de colaborare între Consiliul de mediere și Asociația pentru Justiție Penală Participativă, organizația care promovează reformele de îmbunătățire legii penale, justiției penale și a justiției restaurative.

Scopul acordului rezidă în sprijinirea activităților desfășurate în domeniul medierii penale, în vederea sporirii eficienței acesteia, inclusiv a ratei de aplicare la nivel național a medierii penale cu implicarea minorilor și adulților în conflict cu legea.

În temeiul acordului vor fi realizate acțiuni ce vizează: dezvoltarea capacităților profesioniștilor din sistemul de justiție penală pe segmentul medierii penale; promovarea medierii penale, la nivel național, în calitate de alternativă la detenție pentru făptuitori; acordarea serviciilor de consultanță, asigurate de ambele părți, pe domeniile de interes reciproc; instruirea mediatorilor și a altor profesioniști din domeniul justiției privind medierea penală, etc.

6. 20 aprilie 2023, a fost organizat evenimentul de prezentare a Studiului privind ”Oportunitatea instituirii obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată, care relevă problemele actuale din cadrul sistemului de mediere și analizează modele, bune practici și lecții învățate din reformele desfășurate în alte jurisdicții, precum Anglia și Țara Galilor, Azerbaidjan, Grecia, Italia, Olanda, România, Serbia și Turcia, dar și propune o serie de recomandări pentru a soluționa pe termen lung problemele actuale și pentru a asigura o creștere durabilă a numărului de cauze soluționate prin mediere în urma unei potențiale instituirii a obligativității.

La data de 2 Mai 2023 a avut loc o vizită a reprezentanților Centrului pentru Medierea Integrativă al CSSP Berlin la Consiliul de mediere, în rezultatul căreia a fost semnat un Memorandum de Înțelegere. Scopurile principale ale Memorandumului constau în stabilirea

principiilor și obiectivelor de cooperare dintre Consiliul de mediere și CSSP în Republica Moldova.

Ca obiective specifice ale Memorandumului sunt punctate:

- împărțirea evaluărilor sistemului de mediere din Moldova;
- identificarea în comun domeniilor de activitate ce ar contribui cel mai bine la consolidarea în continuare a sistemului de mediere;
- proiectarea în colaborare unui concept și/sau unui program, odată ce apare oportunitatea de a prezenta un astfel de document potențialilor donatori;
- schimbarea în mod continuu între parteneri activități pentru a le coordona, a preveni dublarea și a asigura complementaritatea;
- cooperarea se va baza pe cadrul normativ, precum Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere din Republica Moldova și Directiva Uniunii Europene privind medierea.

7. La data de 30 mai 2023, Membrul Consiliului de mediere, Doamna Iuliana Rotari, a participat la o ședință a grupului consultativ constituit de Oficiul Consiliului Europei la Chișinău în vederea elaborării unei Strategii și a Planului de acțiuni pentru prevenirea și reducerea supraaglomerării în penitenciarele din Republica Moldova.

Acțiunea a fost inițiată în cadrul Proiectului „Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova”, implementat de Consiliul Europei cu scopul de a stabili formatul și obiectivele Strategiei.

8. În perioada 17.07.23-19.07.23 s-a desfășurat vizita de studiu în Italia, efectuată în scopul analizei oportunității instituirii obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată

Scopul vizitei este destinat consolidării instituției medierii prin fortificarea căilor alternative de soluționare a litigiilor din cadrul Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției și a Planului de acțiuni pentru 2022-2025.

În cadrul vizitei de studiu au participat: dna Veronica Mihailov-Moraru, ministrul justiției, dna Felicia Chifa, președintele Consiliului de Mediere, dl Dorin Popescu, președintele Uniunii Avocaților, dl Adrian Cerbu, judecător și dl Dumitru Lefter, directorul Centrului de mediere al Camerei de Comerț și Industrie.

9. În perioada 24-25 iulie 2023, dna Iuliana Rotari, membru al Consiliului de mediere, a participat în cadrul ședinței consultative nr. 1 cu privire la elaborarea Strategiei pentru prevenirea și reducerea supraaglomerării în penitenciarele din Republica Moldova cu consultanții naționali și ai Consiliului Europei.

10. La data de 28 septembrie 2023 Președintele și Secretarul Consiliului de mediere, împreună cu alți reprezentanți ai profesiilor juridice, au participat la evenimentul „Suport pentru o evaluare mai bună a rezultatelor eforturilor de reformă judiciară în Parteneriatul Estic” „Justice Dashboard EaP”.

Evenimentul a avut loc în cadrul vizitei de informare a reprezentanților Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției.

Scopul acestei întâlniri consta în acordarea unui sprijin în procesul de colectare a datelor pentru o înțelegere uniformă a chestionarului, prin explicarea metodologiei de evaluare a CEPEJ și a specificațiilor „Justice Dashboard EaP”.

11. La data de 27-28 septembrie 2023, Președintele Consiliului de mediere, dna Felicia Chifa, a participat la Conferința internațională dedicată a 25 de ani de activitate a Oficiului Avocatului Poporului din Republica Moldova. Evenimentul a unit ombudsmanii din Republica Moldova și

din străinătate de a discuta asupra Protecției și promovării drepturilor fundamentale ale omului în contextul noilor provocări și realități existente în societățile moderne. Au fost discutate noile metode și instrumente de protecție și de promovare a drepturilor fundamentale ale omului.

12. La data de 16 octombrie 2023 președintele Consiliului de mediere, Felicia Chifa, a avut o întrevedere cu Sinișa Milatovici și Vadim Vieru, reprezentanții proiectului „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate” (A2J4Dignity), realizat de PNUD Moldova cu suportul financiar al Guvernului Republicii Federale Germania.

13. La data de 17.10.2023 membrul Consiliului de Mediere Iuliana Rotari a participat la ședința de lucru împreună cu reprezentanții Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri "Sindindcomservice", au participat la prima ședință a grupului de lucru. Grup de lucru a fost constituit cu scopul de a elabora standardele de formare continuă a mediatorilor în domeniul litigiilor de muncă.

14. La data de 02-03.11.2023 membrul Consiliului de mediere, Iuliana Rotari, a participat la ultima ședință consultativă din cadrul Programului Consiliului Europei „Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova”. Ședința s-a desfășurat pe parcursul a 2 zile (2 și 3 noiembrie) și a avut scop discutarea versiunii prefinale a Strategiei pentru prevenirea și reducerea supraaglomerării în penitenciarele din Republica Moldova și a Planului de acțiuni de implementare a acesteia.

15. La data de 15 noiembrie 2023 președintele Consiliului de mediere, Felicia Chifa, și membrii Consiliului de mediere, Dumitru Lefter, Aurelia Irodoi, Marcel Burlacu și Mihail Durnescu, au participat în cadrul Laboratorului medierii la o masă rotundă organizată împreună cu Departamentul Drept Procedural al Universității de Stat din Moldova. Împreună cu reprezentanții CSJ, CSM și MJ a fost abordat subiectul „Îmbunătățirea mecanismelor de confirmare și executare a tranzacțiilor prin care părțile consimt asupra soluționării amiabile a litigiului”.

16. În perioada 20-22 noiembrie 2023, o delegație formată din reprezentanții mai multor instituții guvernamentale din Republicii Moldova, din care au făcut parte dna Felicia Chifa, Președintele Consiliului de mediere și dl Iulian Paciurca, membrul Consiliului de mediere, au efectuat o vizită de studiu în Țările de Jos. Scopul vizitei a constituit transferul bunelor practici în domeniul medierii către Republica Moldova, inclusiv demonstrarea avantajelor și modalităților de introducere a medierii garantate de stat.

17. La data de 1 decembrie 2023 de către Consiliul de mediere a fost organizată și desfășurată Conferința anuală a mediatorilor: „Medierea – realități și perspective”. Evenimentul a fost destinat coeziunii mediatorilor din Republica Moldova precum și identificării oportunităților, necesităților acestora în vederea practicării medierii. La conferința au participat mediatorii, membrii Consiliului de mediere, reprezentanții Ministerului Justiției, reprezentanții organelor profesionale din sectorul justiției: avocați, executori, notari, precum și reprezentanți ai Procuraturii Generale și Judecătoriei Chișinău.

18. În perioada 11-12 decembrie 2023 la Skopje, Macedonia, a avut loc Conferința regională „Medierea în contextul aderării la Uniunea Europeană”, organizată de Consiliul Regional de Cooperare și Centrul pentru Mediere Integrativă din Berlin. În cadrul evenimentului a participat Președintele Consiliului de mediere, Felicia Chifa, membrul Consiliului de mediere, Dumitru Lefter, împreună cu reprezentanți ai Ministerului Justiției și ai Consiliului Superior al Magistraturii din Moldova.

Conferința a avut drept obiectiv încurajarea actorilor și entităților relevante din țările Europei de Sud-Est de a utiliza metode alternative de soluționare a litigiilor și, în special, de a spori

cooperarea sistemelor de mediere și justiție. În acest sens, în cadrul conferinței, reprezentanții Ministerelor de Justiție, Centrelor/ Consiliilor de Mediere și Consiliilor Judiciare din țările Europei de Sud-Est și-au împărtășit experiența acumulată și provocările cu care s-au confruntat în dezvoltarea sistemelor de mediere.

19. La data de 20 decembrie 2023 membrul Consiliului de mediere, Mihail Durnescu, a participat ca vorbitor la Conferința regională privind cooperare în domeniul medierii în Georgia, Tbilisi, organizată de către Asociația Mediatorilor din Georgia cu suportul Programului de Dezvoltare a Națiunilor Unite și Germaniei în cadrul proiectului „IMPROVING THE RULE OF LAW AND ACCESS TO JUSTICE FOR ALL/01000205”.

În cadrul conferinței s-au discutat următoarele puncte de referință: - cadrul normativ; - acțiuni comune pentru cooperare și dezvoltarea medierii în regiune; - implicarea avocaților în procesul de mediere; - platforme de comunicare a țărilor implicate.

Totodată, în vederea promovării medierii au fost mai fost organizate și alte genuri de evenimente, precum:

- sesiuni de informare despre mediere ca metodă de soluționare alternativă a litigiilor;
- participare la emisiuni televizate;¹
- elaborarea spoturilor video cu caracter informativ-promoțional;²
- informarea studenților facultății de drept USM și Centrului republican pentru copii și tineret Artico privind avantajele procedurii de mediere pentru soluționarea diferitor situații de conflict;
- familiarizarea reprezentanților organelor de drept cu procedura, particularitățile și avantajele procedurii de mediere în soluționarea cauzelor penale și contravenționale;
- trainingul „Non-verbal skills for meditation”;
- ședințe de lucru cu reprezentanții Ministerului Justiției și conducători organelor profesionale ale profesiilor conexe justiției;
- elaborarea diferitor studii;
- participări la ședințele grupurilor de lucru în diferite domenii, etc.

B. Activitate administrativă internă și organizarea profesiei:

1) În conformitate cu art. 9 din Legea nr. 137/ 03.07.2015 cu privire la mediere, precum și pct. 21 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 635/ 02.12.2015, Consiliul se convoacă în ședințe ordinare o dată pe lună și ori de câte ori este necesar în ședințe extraordinare.

În anul 2023 Consiliul de mediere s-a întrunit în **12 ședințe ordinare** și în **3 ședințe extraordinare**. În cadrul acestora au fost examinate mai multe chestiuni și materiale din domeniile de competență ale Consiliului: cererile mediatorilor cu privire la activitatea de mediator, demersurile, proiecte de modificări ale actelor normative/legislative, proiecte de acte normative în domeniul funcționării Consiliului de mediere, proiecte de dezvoltare.

---

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=YKT-wmnDLBs&abchannel=TV8>

² https://www.youtube.com/watch?time_continue=2&v=FupSLpxPzyI&feature=emb_logo

Astfel, au fost aprobate **37 de Hotărâri ale Consiliului de mediere**, printre care de înregistrare a activității de mediator, de suspendare a activității de mediator, de reluare a activității de mediator, de încetare a activității de mediator, de organizare a conferinței anuale a mediatorilor, de organizare a examenului de atestare a mediatorilor (Hotărârea Consiliului de mediere nr. 28 din 16 noiembrie 2023) și de promovare a acestuia, de aprobare a componenței comisiei de atestare și a componenței comisiei de contestare a examenului de atestare a mediatorilor.

2) În conformitate cu art. 10 alin. 1 lit. h) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere organizează examenul de atestare a mediatorilor.

Organizarea examenului de atestare a mediatorilor se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind atestarea mediatorilor, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 648 din 08.12.2015 (modificat prin OMJ286 din 09.11.23, MO426-429/14.11.23 art.1082, în vigoare 14.11.23) cu respectarea prevederilor Legii nr. 133 din 2011 privind protecția datelor cu caracter personal și include următoarele acțiuni: înregistrarea candidaților, verificarea și structurarea dosarelor candidaților, recepționarea actelor, anunțarea despre data desfășurării examenului, elaborarea listelor candidaților, păstrarea și arhivarea dosarelor candidaților, desfășurarea probelor examenelor și aprobarea rezultatelor.

În scopul accederii în profesia de mediator, au fost examinate **91** de cereri cu privire la participarea/admiterea la examenul de atestare a mediatorilor (cu **16** mai mult în raport cu anul 2022). În data de 19 decembrie 2023 a fost organizată și petrecută proba verbală a examenului de atestare a mediatorilor, în cadrul căreia au participat și, respectiv, promovat, **51** de candidați și ulterior la 26-27 decembrie s-a desfășurat proba verbală. Astfel, în rezultatul susținerii ambelor probe ale examenului de atestare a mediatorilor au obținut statutul de mediator **51 de persoane**.

2) În conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137/ 2015 cu privire la mediere, Consiliul decide cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Totodată, pe parcursul anului 2023, Consiliul de mediere a aprobat 18 hotărâri urmare a examinării a 18 cereri de la mediatorii cu privire la activitatea de mediator. Dintre care: 5 cereri cu privire la înregistrarea și activității (3 Birouri de mediere, 1 Cabinet al avocatului, 1 Biroul Asociat de Avocați), 13 cereri cu privire la reluarea activității de mediator. Totodată, Consiliul a încetat activitatea unui mediator.

Astfel, potrivit datelor Registrului de stat al mediatorilor, în anul 2022 mediatorii și-au desfășurat activitatea în următoarele forme de organizare, înregistrate în conformitate cu legislație în vigoare:

Biroul de mediere – 113
Biroul asociat de mediatorii - 5
Cabinetul avocatului - 55
Biroul asociat de avocați – 25
Organizație de mediere – 16

3) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere înaintează propuneri și participă la elaborarea politicilor și perfecționarea cadrului normativ în domeniul medierii.

- Prin OMJ286 din 09 noiembrie 2023, MO426-429/14.11.2023 a fost aprobat Regulamentul privind atestarea mediatorilor în redacție nouă.

- Consiliul de mediere a elaborat Studiul privind oportunitatea instituirii obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată. Studiul a fost elaborat în cadrul Proiectului de cooperare tehnică BERD: Moldova – Medierea acomercială și arbitraj (faza a IV-a), implementat de către BERD și IDLO, cu suportul financiar USAID.

Autorii studiului sunt Felicia Chifa, membru al Consiliului de Mediere, mediator și lector universitar și Constantin Adi Gavrilă, președintele ADR Center România și mediator internațional, cu sprijinul lui Leonardo D'Urso, director ADR Center Italia, mediator internațional și fost expert științific CEPEJ. Autorii studiului au fost sprijiniți de domnul Tudor Mureșan, expert în cadrul ADR Center România. Elaborarea studiului a fost coordonată de Patricia Zghibarța, consultant juridic, BERD.

- Elaborat proiectul de Regulament privind modul de formare și de funcționare a comisiilor specializate din cadrul Consiliului de mediere;

- Formulată și înaintată propuneri privind modificarea unor prevederi ale cadrului normativ aferent activității de mediator;

- Alte acțiuni ce țin de înaintarea propunerilor și participarea la elaborarea politicilor și perfecționarea cadrului normativ în domeniul medierii.

5) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere stabilește și aprobă standardele de formare inițială și continuă a mediatorilor și acreditează furnizorii de formare a mediatorilor conform regulamentului aprobat de Ministerul Justiției.

În anul 2023 prin Hotărârile Consiliului de mediere nr. 25 și 26 din 28 septembrie 2023, în temeiul și în condițiile Regulamentului privind acreditarea furnizorilor serviciilor de formare a mediatorilor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 647 din 07.12.2015, a fost acreditați în calitate de furnizor de formare inițială și continuă a mediatorilor AO „Academia de Mediere și Studii Juridice” și, respectiv, AO Centrul Național de Instruire „MOLDINSOLV”.

6) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul verifică modul de organizare și desfășurare a cursurilor de mediere, precum și modul de respectare a standardelor de pregătire inițială și continuă a mediatorilor.

În anul 2023 au fost organizate și desfășurate în incinta Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” 2 cursuri de formare inițială a mediatorilor:

- În perioada 25 aprilie – 6 mai 2023;
- În perioada 17 octombrie – 6 noiembrie 2023.

De asemenea, întru asigurarea sporirii profesionalismului, mediatorii au participat la cursuri de formare continuă organizate:

- În perioada 13-14 martie 2023, cu genericul „Particularitățile medierii conflictelor/litigiilor în domeniul creditării nebancale, cauzele penale, contravenționale și aspectele financiar-fiscale aferente ale gestionării Biroului de mediere”, desfășurat de furnizorul de formare continuă a mediatorilor acreditat „Tactical International Group” S.R.L., durata 10 ore;

- În perioada 15-16 martie 2023, cu genericul „Particularitățile medierii conflictelor/litigiilor de familie, comerciale, școlare și de muncă”, desfășurat de furnizorul de formare continua a mediatorilor acreditat „Tactical International Group” S.R.L., durata 10 ore;
- Pe data de 17 iunie 2023, training de comunicare non-verbală și să descoperiți modalități eficiente de a transmite mesaje non-verbale în calitate de mediator, trainerului Mark Segal, expert internațional, avocat din Philadelphia Pennsylvania, limba de instruire – engleză;
- În perioada 18/19 octombrie 2023 – 26/27 octombrie 2023, cu genericului „Project Management”.
- Pe data de 11 noiembrie 2024, cu tema „Legea noua cu privire la SRL în vigoare din 22.10.2023”, Academia de Mediere și Studii Juridice;
- Pe data 02, 09 decembrie 2023, cu genericul „Medierea în procesul penal” (5 ore) și „Depășirea momentelor critice în mediere” (5 ore), în incinta Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”;
- Alte activități ce țin de asigurarea creșterii profesionale a mediatorilor.

7) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere decide cu privire la eliberarea atestatelor de mediator, precum și cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Calitatea de mediator se confirmă prin atestatul, eliberat de Ministerul Justiției în conformitate cu prevederile Regulamentului privind atestarea mediatorilor. Consiliul de mediere este abilitat să organizeze examenul de atestare a mediatorilor 2 ore pe an și decide asupra promovării acestuia de către candidați.

În anul 2023 a fost organizat și desfășurat 1 examen de atestare a mediatorilor. Urmare a promovării examenului, potrivit Hotărârii nr. 37 din 29.12.2023, au fost admiși în profesie 51 de persoane.

8) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere prezintă Ministerului Justiției propuneri privind cheltuielile destinate medierii pentru a fi incluse în bugetul de stat.

Consiliul de mediere a înaintat Ministerului Justiției propunerile privind cheltuielile destinate medierii pentru a fi incluse în bugetul de stat pentru anul 2024.

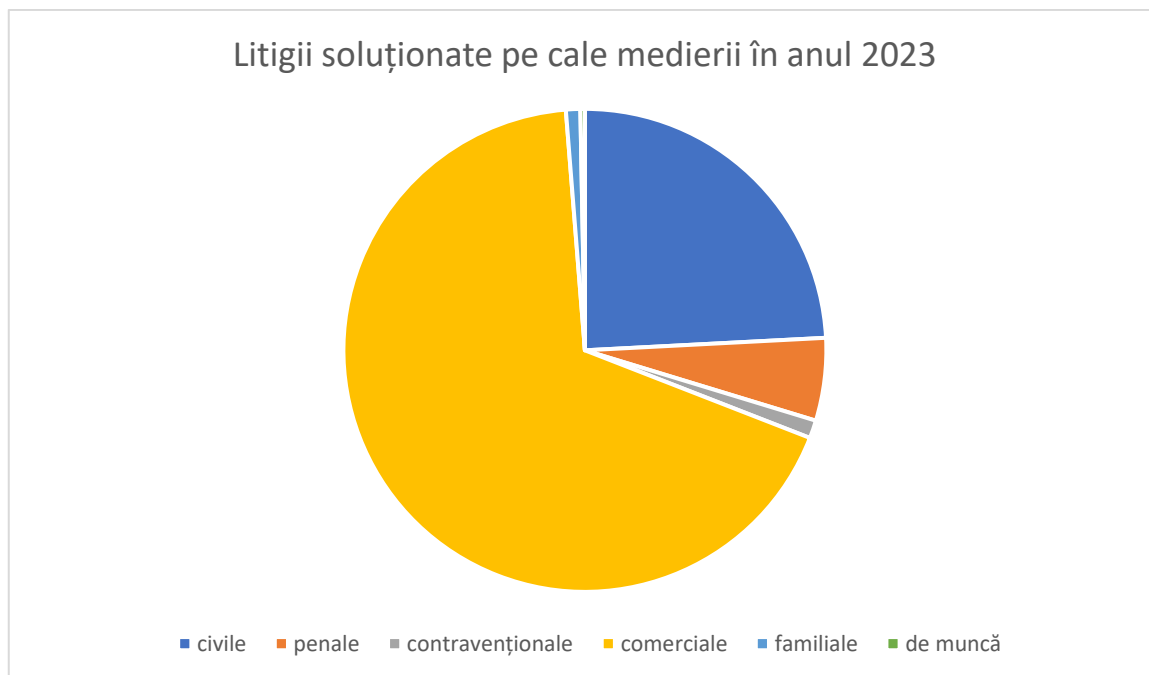
C. Informații cu privire la statistica litigiilor soluționate pe calea medierii.

Consiliul de mediere, fiind responsabil de implementarea politicilor în domeniul medierii, întreprinde diferite măsuri de promovare pentru a spori rata litigiilor soluționate în raport cu numărul de adresări la mediere.

Pe parcursul anului 2023, datorită anumitor acțiuni politice ale Guvernului întreprinse în domeniul justiției, activităților Consiliului de mediere în colaborare cu partenerii acestuia de dezvoltare/promovare a medierii în cadrul proiectelor mari în domeniul justiției numărul de adresări a crescut în coraport cu indicatorii anului precedent.

Respectiv, în rezultatul analizei datelor statistice privind cauzele soluționate pe calea medierii prezentate de către **67 mediatori**, numărul de adresări în perioada raportată constituie **1702 cazuri**, pe marginea cărora ulterior au fost încheiate **1663 de contracte**, dintre care **402** pentru soluționarea

litigiilor civile, **92** – penale, **20** – contravenționale, **1128** – comerciale, **16** – familiale și **5** – de muncă.

Fig. 1 Ponderea litigiilor soluționate pe calea medierii în anul 2023 pe domenii

Astfel, ponderea cauzelor civile din total cauze de mediere în anul 2023 a constituit 24%, a celor penale – 5%, contravenționale – 1%, comerciale – 68%, familiale – 1% și de muncă – 0,3%.

Totodată, în baza datelor statistice anuale prezentate de către mediatori se atestă o dinamică pozitivă a numărului de adresări pentru serviciile de mediere, a contractelor semnate și a numărului de cauze soluționate efectiv (Tabelul 1).

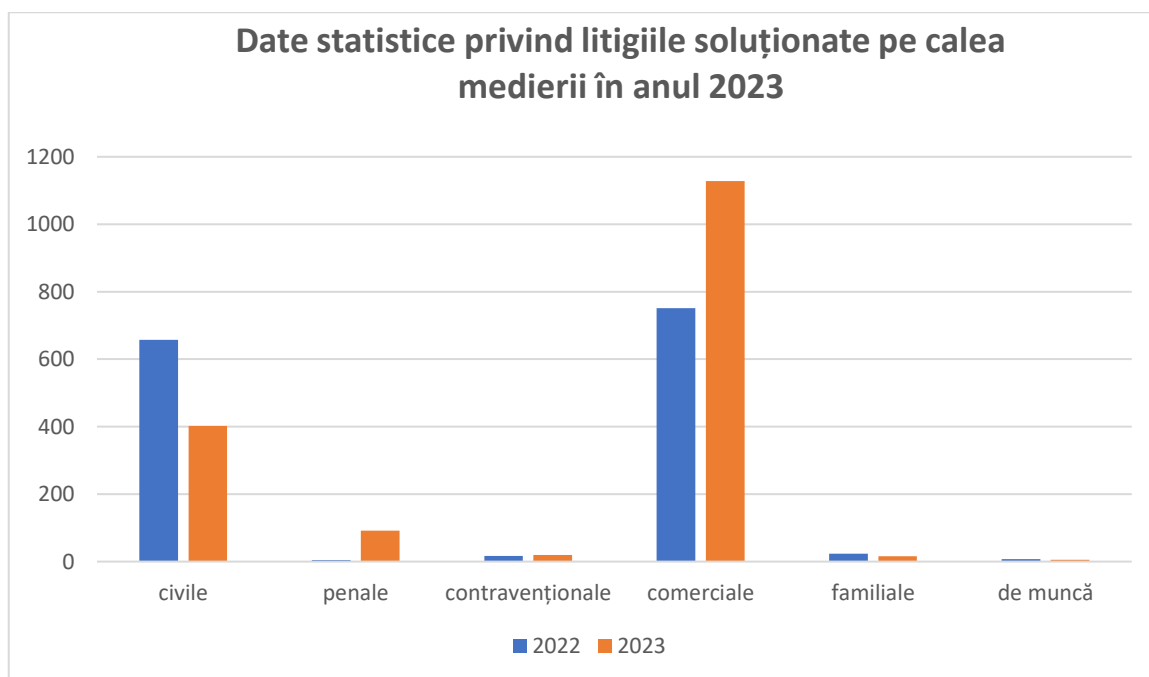
Domeniul medierii	Nr. de adresări	Nr. de contracte încheiate	Nr. de cazuri soluționate	Nr. de cazuri nesoluționate
Litigii civile	426	402	390	12
Litigii penale	94	92	89	3
Litigii contravenționale	20	20	20	0
Litigii comerciale	1135	1128	1078	50
Litigii familiale	22	16	14	2
Litigii de muncă	5	5	5	0
Total:	1702	1663	1596	67

Tabelul 1. Date statistice privind litigiile soluționate pe calea medierii în anul 2023

Astfel, utilizând metoda compărării datelor statistice a cauzelor de mediere pentru anul 2023 în raport cu anul 2022, se atestă următoarea dinamică pe indicatori:

- Numărul adresărilor pe cauze civile a scăzut de la 721 (contracte încheiate 657) în anul 2022, la 426 (contracte încheiate 402) în anul 2023, adică cu 295 de cauze mai puțin, sau rata a scăzut cu circa 42%.
- În cauzele penale mediate se atestă o dinamică pozitivă numărul de adresări, crescând cu 89 de cauze adică de la 5 adresări (4 contracte încheiate) în 2022, la 94 (92 contracte încheiate) în anul 2023, sau de de 18,5 ori.
- În domeniul contravențional numărul de litigii a crescut de la 19 adresări (17 contracte încheiate) la 20 de adresări (20 de contracte încheiate).

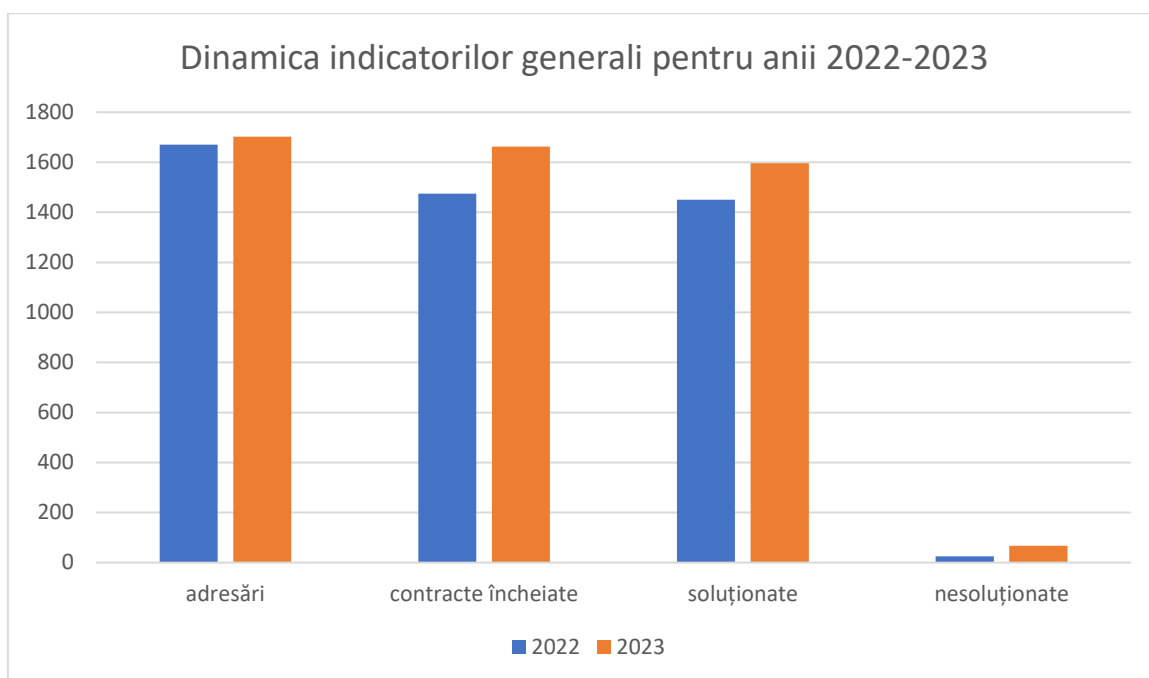
- O dinamică pozitivă se atestă și în domeniul litigiilor comerciale. Astfel, numărul de adresări în anul 2023 a crescut cu 260 de adresări sau cu 30%, or în anul 2022 numărul adresărilor a constituit 875 (763 contracte încheiate), pe când în 2023 au fost 1135 de adresări (1128 contracte încheiate).
- În domeniul litigiilor familiale numărul de adresări a scăzut de la 30 (23 contracte încheiate) în 2022 la 22 adresări (16 contracte încheiate).
- La fel se atestă o scădere a cazurilor litigiilor de muncă soluționate pe calea medierii de la 15 (7 contracte încheiate) în 2022, la 5 adresări (5 contracte încheiate) în 2023.

Fig. 2 Dinamica cauzelor soluționate pe calea medierii pentru anii 2022-2023

Dacă să ne referim la indicatorii de totalizare a activității mediatorilor pentru anii 2022 și 2023, se constată că în anul 2023:

- Numărul de adresări a crescut cu 32 de cauze;
- Numărul de contracte încheiate a crescut cu 188 de contracte;
- Numărul de cauze soluționate a crescut cu 146 de cauze;
- Numărul de cauze nesoluționate a crescut cu 42 de cauze.

Fig. 3 Dinamica indicatorilor generali ai activității mediatorilor pentru anii 2022-2023

Analizând indicatorii anuali menționați mai sus, se constată următoarele:

- Coraportul dintre adresări și contracte încheiate în anul 2022 constituie 88%, iar în anul 2023 – 97%.
- Coraportul dintre numărul contractelor încheiate și numărul de cauze soluționate în anul 2022 constituie 98%, iar în anul 2023 – 95%.

Astfel, rata contractelor în anul 2023 a atins 97% sau s-a majorat cu 9%, ceea ce denotă sporirea încrederii persoanelor fizice și juridice, care au ales metoda de soluționare alternativă a situațiilor de conflict în eficiența și eficacitatea acesteia.

De asemenea, se atestă o scădere cu 3% a numărului cauzelor soluționate prin mediere, majoritatea absolută aparținând domeniului comercial, 50 din 67, o situație similară fiind și în anul 2022, ceea ce denotă existența unor dificultăți în capacitatea părților de accepta soluțiile conturate în cadrul procesului de mediere întru rezolvarea conflictelor financiar-economice.

Concomitent, se atestă o rată sporită a cauzelor penale soluționate pe calea medierii de la 4 cauze soluționate în anul 2022, la 89 cauze în 2023, ceea ce denotă că justițiabilii sunt deschiși spre rezolvarea unor conflicte de ordin penal (în conformitate cu legislația în vigoare). Acest fapt indică nivelul ridicat de pregătire a populației spre medierea pe scară largă a cauzelor penale, dar și contravenționale, ceea ce ca efect indirect condiționează reducerea cauzelor examinate de către organele de drept și instanțele de judecată, asigurând un plus valoare întregului sistem de justiție.